

ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ НАПРЯМКІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ

Науковий керівник: ст. викл. каф. менеджменту Філіптов В.Ю.

Одеський національний політехнічний університет, Одеса

Система банківських установ є дуже важливою складовою економічної системи української держави. Як що буде забезпечене стабільне та прозоре функціонування банківських установ – тоді можна вважати що це є однією з умов забезпечення конкурентоспроможності державної економіки.

Питання таких поняття як прибутковість та ліквідність банківської установи досі залишаються відкритими, адже ці поняття є тісно взаємозв'язані і безпосередньо впливають на стабільність економіки країни, її банківських установ та вкладників банку, захист інтересів споживачів.

За науковим значенням банк це – кредитно-фінансова установа, яка здійснює грошові розрахунки, акумулює грошові кошти та інші цінності, надає кредити та здійснює послуги за фінансовими операціями [8].

Так наприклад в своїх працях Н.В. Мороз та Т.П. Мороз [1], А.М. Герасимович [2], О.О. Затварська [3], Р.І. Тиркало [4], Ю.І. Буріменко [5], дуже ретельно аналізують шляхи підвищення прибутковості банківських установ України та пропонують власні висновки щодо заходів підвищення ефективності діяльності банківських установ.

Інтеграція України до європейського та світового фінансового простору є одним з пріоритетних та головних завдань її розвитку. На шляху до світового співробітництва головна увага приділяється трансформації банківської системи, а саме розробки підвищенню її ефективності. Потенційним напрямом у цій сфері стає формування ефективних фінансових ринків із надійними фінансовими установами, що здатні правильно управляти ними.

Наукові праці, публікації відомих вчених та рекомендації стосовно способів оцінювання ефективності хоча і досить значні в рамках загальної теорії ефективності, проте все ще є проблеми визначення саме специфіки економічної ефективності банківської системи залишаються недостатньо розглянутими в теоретичних та в методично-практичних розробках. Проблемам пошуку напрямків ефективності діяльності банківських установ, та підходів до її визначення, присвячено лише декілька окремих наукових робіт.

За сучасних умов економічну ефективність слід розглядати як вбудовану характеристику, в якій концентровано відображається загальний результат діяльності банківської установи. До особливостей розробки напрямків підвищення ефективності діяльності банківських установ можна віднести рекомендації надані нижче:

1. Удосконалення теоретичних методів функціонування та розвитку банківської системи країни з урахуванням специфіки перехідного періоду є необхідністю створення ринкового господарства
2. Банківську систему слід розглядати як велику динамічну цілеспрямовану відкриту систему.
3. Банківська система України має бути системою перехідного типу
4. Визначальний вплив на розвиток банківської системи України повинна мати грошово-кредитна політика Національного банку України.
5. Підвищення рівня капіталізації комерційних банків методом стимулювання злиття та об'єднання невеликих банківських установ.

6. Ефективність функціонування банківської системи України потрібно визначати через міру виконання системою притаманних їй функцій та досягненням поставлених цілей.

7. Залежність від державної політики в сфері банківської діяльності.

У результаті здійснення кредитних, розрахункових, грошових операцій та інших видів діяльності банків формується банківський прибуток. Він є джерелом виплати дивідендів акціонерам, створення фондів банку, базою підвищення добробуту банківських працівників. Прибуток банку – це різниця між валовими доходами банку та витратами. Прибуток банку складають:

- від основної діяльності;
- валовий прибуток;
- чистий прибуток.

Від ефективності використання власних і залучених коштів залежить прибутковість банку. Банк може підняти рівень доходності шляхом зміни структури активних операцій і співвідношення між позичковими та інвестиційними операціями на користь більш вигідних, а також через регулювання своєї короткострокової заборгованості й депозитних рахунків.

Українська банківська система має великі перспективи щодо підвищення напрямків ефективності діяльності комерційних банків, але це можливе лише за умов покращення не тільки стану банківської системи, а і всієї економіки України в цілому.

Банківська система є однією із найважливіших сфер економіки ринкового середовища. Її стабільність – це гарант розвитку країни, тому першочергові заходи щодо поліпшення економічного стану мають бути спрямовані на досягненні та збільшенні прибутковості банків.

На сьогоднішній день в умовах нестабільного середовища є надзвичайно важливими дослідження та впровадження заходів, які допомогли б досягти мінімізації ризиків банківської установи:

- Банк повинен зменшувати збиткові та малоприбуткові операції;
- Зростання групи активів, що приносять процентний дохід;
- Зміна загального рівня процентної ставки по активних операціях банку;
- Зменшення ризиків, тобто диверсифікація позик;
- Встановлення ліміту надання позик;
- Резервування у найбільш раціональних межах;
- Постійний контроль банку за станом справ позичальника на протязі всього терміну користування позикою.
- Регулювання політики управління ліквідністю та прибутковістю у вирішення конфлікту цілей ліквідності та прибутковості.

Для повної забезпеченості довгострокової фінансової стабільності в державі необхідні подальші трансформаційні зміни всіх елементів фінансової системи країни, які, дають змогу виділити проблеми, що потребують першочергового вирішення. Вибір вірного напрямку підвищення ефективності діяльності банківських установ в умовах інтеграції України до європейського фінансового простору, є важливою передумовою для досягнення сталого економічного зростання України.

Список літератури:

1. Мороз Н.В. Шляхи підвищення прибутковості банківських установ України : тези доповіді всеукраїнської науково-практичної конференції [«Управління у сфері фінансів, страхування та кредиту»], (Україна, НУ "Львівська політехніка", 8-10.10.2007р.) / Н.В.Мороз, Т.П. Мороз. – Л. : Вид-во НУ "Львівська політехніка", 2009. – С.114-117.
2. Аналіз банківської діяльності : [підручник] / Герасимович А.М., Алексєнко М.Д., Парасій-Вергуненко та ін., [за ред. Герасимовича А.М.]. – К.: КНЕУ, 2006. – 600 с.

3. Затварська О.О. Банківська система України та основні напрями її розвитку: дис. канд. екон. наук: 08.04.01 / Затварська Олена Орестівна. – К., 2004. – 184с.
4. Банківська справа : [Навчальний посібник] / За ред. Тиркала Р.І. – Тернопіль: Карт-бланш, 2006. – 314с.
5. Буріменко Ю.І. Напрями підвищення прибутковості банківської установи в умовах здійснення зовнішньоекономічної діяльності [електронний ресурс] : Мат. VI міжнар. наук.-практ. конф. [«Наука и инновации – 2013»], (Чехія, Прага, 07.10-15.10.2013р.) / Ю.І. Буріменко, О.С. Голубова – Прага : Publishing House «Education and Science» s.r.o., 2013. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/27_NII_2013/Economics/1_147003.doc.htm (10.02.2014). — Назва з екрану.

К.е.н., доц. Побережець О.В, Демирова С.Д.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ РОБОТИ ФІНАНСОВОЇ ІНСПЕКЦІЇ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, Одеса

Державна фінансова інспекція України (Держфінінспекція України) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів України, входить до системи органів виконавчої влади і забезпечує реалізацію державної політики у сфері державного фінансового контролю. Вона створена 23 квітня 2011 року в результаті реформування Головного контрольно-ревізійного управління України [2].

Фінансова інспекція України в Одеській області, здійснює контрольно-ревізійну роботу в на основі координації та узгодженості дій, застосування єдиних підходів до проведення внутрішньої контрольно-ревізійної роботи, неухильного дотримання законодавства та запобігання невиконанню вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів з питань, якими регулюється фінансово-господарська діяльність.

Важливим аспектом діяльності державних фінансових установ є створення ефективної організаційної структури, яка представлена на рис. 1.

Основними завданнями фінансової інспекції в Одеській області є:

- організація та здійснення контролю за фінансово-господарською діяльністю, використанням фінансових, матеріальних і матеріально-технічних ресурсів та коштів підприємствами, установами і організаціями, забезпечення удосконалення бухгалтерського обліку;
- установа осіб, винних у допущенні виявлених під час проведення контрольних заходів порушень законодавства;
- аналіз умов, причин і наслідків порушень законодавства і недоліків, виявлених під час проведення контрольних заходів, розроблення пропозицій щодо їх усунення та запобігання їм у подальшому;
- забезпечення відповідних територіальних органів внутрішніх справ, інших органів виконавчої влади, юридичних та фізичних осіб достовірною інформацією про стан фінансово-бюджетної дисципліни у відповідній сфері.

Держфінінспекція в Одеській області у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства України, нормативно-правовими актами МВС, нормативно-правовими актами Державної фінансової інспекції України з питань організації та здійснення внутрішньої контрольно-ревізійної роботи [3].

Ефективність роботи контролюючих органів підтверджується даними про результати діяльності Держфінінспекції.